

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Microbii veseli.

Omul nevinovat aplică noțiunea de „groaznic” la o furtună puternică, care răsuțește și smulge din pământ arborii seculari și îi aruncă cât colo ca pe niște chibrite ușoare.

Ori îi vine pe buze cuvântul de „groaznic” când uriași munți de ghiață fac vrac din vapoarele — minuni tehnice — ale omenimei. Dar orice grozăvenie am descrie din lumea aceasta ea este o simplă floare la ureche pe lângă teribilitatea, pe care o provoacă în lume ființele cari trebuiesc mărite de o sută de ori cu microscopul ca să le putem vedea, microbii. Orice vor fi făcut grenadirii lui Napoleon dealungul și dealatul Europei este o simplă jucărie de copie pe lângă ce sunt în stare să facă microbii de holeră ori titus când îi prinde furia.

Bieții oameni tot se întreabă oare unde vor locui diavoli și nu se gândesc că cojocul în care se îmbracă mai cu plăcere necurații sunt tocmai ființele invizibile, microbii. Câte pierderi dureroase nu se înregistrează în cartea omenimei în istorie pe urma activității baccilelor, câte ființe nobile și alese nu se pogoară înainte de vreme în mormânt pe urmele lor.

Baccilii cari nu au primit niciodată cununi de lauri, totuși sunt ființele cele mai privilegiate în lume. Savantul și filantropul, dintre oameni, ținuți la frig sau la căldură prea mare mor, pe când baccilii — horibile dictu — suportă sute de grade și de frig și de căldură. Dar însușirea cea mai supremă a bacilului de orice fel, mi se pare că este veselia vecinică. În definitiv ce ar și putea să supere pe baccili? Conștiință sigur că nu au, care ar putea să-l tulbure și înfrângeri nu cunosc, fiindcă ei după ce au distrus o viață merg veseli înainte și i-au la bătaie sigură alta. Baccilii sunt deci în permanentă stare de veselie. Chestia aceasta cu baccilii veseli nu mi-ar fi picat niciodată în minte dacă într-o frumoasă seară de vară un credincios care se

tot minunează de grozăviile ce le cetește prin ziare, nu mi-ar fi pus întrebarea că de ce nu vreau să cred că oamenii sunt perfect convingși că pot să smulgă din mâinile lui Dumnezeu dreptul de a cârmui lumea și fac ce vor ei.

Și atunci mi-am adus aminte că ceva mai înconștient, mai periculos și mai iresponsabil decât baccilul nu este în lume și totuși el săracul nu-și dă seama că într'un ceas neașteptat care-va buclucaș de doctor îi află secul și oricât ar fi el de invizibil și primejdios îi rupe gâtul. Oh Doamne ce nu se poate urzi în întânerec și câte fapte nu se pot ascunde în lumea aceasta și de câteori anicul care trăiește departe și-a pregătit moarte, e cel dintâi cu telegrama de sincere condoleanțe. Într-o carte care enarează faptele teroriștilor de dinainte de război din Rusia, citeam că atunci când uneltele lor, trimiteau bombe în capetele oamenilor nebănuitori, ședeau în cutare cofetărie și în timpul când curgea sânge ei mâncau prăjituri. Dar tot în această carte se spune că până la unul capetele teroriștilor și-au luat răsplata la vedere tot așa de groaznică cum au fost de groaznice faptele lor puse la cale în întunerec. Face desigur să spunem oamenilor îndoelnicii din ziua de azi că dacă Dumnezeu știe să pună toporul la gâtul baccilelor invizibile, cu cât mai mult va trimite la pedeapsă pe oamenii cari cred că pot să-și ascundă în fața Lui, inimile lor negre.

Este necesar ca niciodată, să predicăm oamenilor că Dumnezeu vede și judecă tot chiar într-o lume în cari oamenii au început să fie primejdioși prin minunea lor și prin arta de a sta să acopere maiestru fitilul care duce la bomba pregătită pentru capul cutăcui om nevinovat. Mititeii baccili cu chip omenesc nu vor să creadă, că este așa măcar de neagă ei; că bunul Dumnezeu acolo unde ni-se pare nouă că domnește cel mai gros întunerec aruncă snopi puternici de lumină de poți să vezi acul la miezul nopții.

Baccilii cu ochi și cu urechi rîd, satisfăcuți de faptele lor negre și nu-și aduc anințe de cuvintele Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, că cei ce rîd acuși vor plînge cu amar.

Ce fericiți trebuie să fim atunci când credința noastră în Dumnezeu o putem motiva cu fapte întîmplate aieva.

Cârma lumii nu o poate smulge nimeni din mîna lui Dumnezeu și niciodată să nu ne dorim conștiința încordată a răufăcătorilor, care e mai groaznică decît sabia lui Damocle, oameni cari cred și să supun lui Dumnezeu mor odată contrariu, lui îndurî chiturile morții de o sută de ori, pentru că în fiecare clipă tremură pentru viața lor.

De aceia putem spune liniștiți. Scumpi baccili veseli pe orice teren operați „Atențiune la ser“!

Dr. Ștefan Cioroianu
protopresbiter.

Pelerinajul la Sf. Mănăstirea Săracă în 6 Aug. a. c.

Vestea bună dată dela Sf. Altare a mers din gură în gură și credincioșii s'au pregătit pentru calea pocăinței. Tînări și bătrîni, femei, bărbați și foarte mulți copii au pornit la drum din depărtări considerabile. Din protopopiatul Buziașului au venit: Berecuța în frunte cu preotul Ioan Halas, Berini cu preotul Ilie Miciuru, Birda, Buziaș, Cadar, Căpăt cu parohul Nicolae Bojin, Cerna cu preotul Silviu Mioc, Chevereșul mare cu preotul Toma Raduescu, Dubos, Folea cu preotul Simeon Tona, Opațița cu preotul Tiberiu Mărgineanțu, Sculea cu preotul Ioan Ogărlaci, Stamora rom., Șipet cu preoții Nicolae Stoia și Petru Turlici, Șoșdea cu preotul Petru Bohariu. Din protopopiatul Vârșetului: Butin cu preotul Nicolae Călniceanu, Clopodia cu preotul Miron Bălean, Dejan, Ferendia cu preotul Traian Olde, Gataia cu preotul Petru Raica, Gherman cu preotul Gheorghe Pascu, Ghertenis cu preotul Petru Șandru, Jamul-mare cu preotul Moise Mreja, Lățunaș cu preotul Simion Stoica, Percosova cu preotul Nicolae Ivu, Șemlacul-mare cu preotul Mircea Popovici. Din protopresbiteratul Ciacovei: Ciacova cu preotul Ioan Pincu, Denta, Deta, Gaiul mic, Ghilad cu preotul Moise Ghilezan, Omor cu preotul Valeriu Mărgineanțu, Toager, Voiteg cu preotul Ștefan Teretean. Din protopopiatul Bocșa montană: Berzovia cu preotul Gheorghe O gârlaci, Călnic, Fizegiu. Vor mai fi fost și din alte părți cari însă nu s'au putut lua în seamă. Chiar din Timișoara au venit unii. Massa mare a fost a credincioșilor noștri țărani. Dar au fost și intelectualii satorilor așa: învățători, preotese, învățătoare, notari cu familiile lor.

Din Șemlacul mare au fost școlarii formînd un cor, iar din Gataia a fost corul plugarilor. Intinderea litiilor pe culmea colinelor cari înconjură Sf. Loc, era neîrăptată, iar coborîrea lor în luncă a umplut de viață liniștea ce stăpînește ținutul. Văzduhul s'a umplut de laude și preamărirea lui Dumnezeu a fost unanimă dorință inimilor ce s'au ostenit pînă aci. Sf. locaș e neîncăpător dar lumea e fericită că se știe la adăpostul

zidurilor cernite de veacuri. Vecernia s'a celebrat în Sf. Mănăstire. Binecuvîntarea litiiei însă s'a săvârșit în liber pontificînd protopresb. Ioan Geția din Buziaș, însărcinat cu conducerea acestui pelerinaj.

Prooțimea ostenită de drum nu se odihnește, se cetesc slujbe, se mîngăie călători. Impresionante au fost momentele, când fiecare a venit să-și depună darurile aduse. Bărbații cu sacii de grâu, de făină pe spate, femeile cu câte o cărpă de făină s'au prezentat ca la o jertfă cu rodul trudei lor. Unelte de casă, ștergare, covoare, perini de pat, lumînări și bani, s'au primit toate pe lîngă inventare și consemnare.

Soarele se sfințește liniștit și deodată cu ivirea stelilor și la lumina unei tot în liber în fața Sfintei Mănăstiri începem slujba de priveghere. Mii de lumini încep să licărească pe pămînt și cîntările de laudă se întind pînă în miezul nopții. E liniște în toată firea, trebuie că e cea mai fericitoare liniște și în sufletele sbuciumate de greutatea vieții. Un cuvînt de îmbărbătare, de întărire pentru cărările vieții e bine venit. Când firea se topește în întunec, în ea luminează mai tare schintea dumnezească, sufletul.

Ioan Geția
protopresbiter.

(Urmează).

Geneza Arianismului

— Puncte de sprijin pentru Arianism în teologia creștină anterioară —

De Pr. Gh. Cotoșman
profesor la Academia teologică.

g) Schisma lui Ipolit.

Ipolit, preot, erudit și scriitor enciclopedic din Roma, s'a distins prin scrierile sale contra ereticilor și'n special contra monarhienilor dinamici și modalști, cari nimiceau distincția celor trei persoane din Trinitate. În zelul său exagerat de a apăra doctrina bisericii contra anti-trinitarilor, Ipolit însuși alunecă tot atât de grav dela doctrina bisericii cînd învață că există Dumnezeu Tatăl ca ființă principală și Dumnezeu Fiul și Sf. Duh ca ființă subordinată Tatălui. Subordinațianismul său, care era și un fel de diteism, a fost demascat de către presbiterul Calist, rivalul său la scaunul de episcop al Romei, rămas vacant în urma morții lui Zetirin (200—217). Creștinii din Roma erau divizați în două partide, una numită a rigoriștilor, care cerea excluderea păcătoșilor dela împărțirea bisericii, și cealaltă a moderaților, sau a indulgenților, care tolera pe păcătoși în sânul bisericii. Fiind ales ca episcop Calist, reprezentantul partidei moderate, rigoriștii protestează, declarînd ca eretic pe Calist, alegîndu-și lor un alt episcop în persoana lui Ipolit, care se crede că și-a avut reședința în Portus Romanus. Astfel luă naștere schisma numită a lui Ipolit, care dură pînă la anul 235, cînd în fața morții,

Ipolit se împacă cu Pontian, succesorul lui Calist, restaurând astfel pacea bisericii romane.

Calist, la rândul său, declară pe Ipolit diteist, adică adorator a două ființe divine una principală și una suborinată și-l excomunică¹⁾.

Ipolit ca și alți învățători bisericești, „de altfel ortodocși, credeau că deosebirea între Tatăl și Fiul și Sf. Duh nu se poate demonstra mai bine decât arătând că Fiul, respective sf. Duh este subordonat Tatălui după ființă, fiindcă și unul și altul are existența lui din Tatăl și cu toate că e de natură divină, totuși este mai mic de cât Tatăl, ba s'ar putea numi creatura lui (în sens larg²⁾“. Arie a știut a utiliza toate acestea în favoarea sa. „Arie — scrie Charpiot — se sprijinea și utiliza învățătura părinților ortodocși și rezultatul a fost că el a putut pune pe adversarii săi în penibila alternativă, ori de a-l declara ortodox ori de a-l condamna ca eretic, ca acel părinte (aluzie la Dionisie cel Mare al Alexandriei) ale cărui opinii erau stimate ca foarte ortodoxe și pe scrierile căruia el se sprijinea³⁾“. De altfel Arie, precum am văzut, în susținerea doctrinei sale se provoacă totdeauna la mărturiile părinților și învățătorilor bisericii, căutând prin acest sistem să înșale bunacredința a ascultătorilor ori a cetitorilor săi.

(Urmează)

Săptămâna.

„Puțin credinciosule pentru ce te-ai îndoit?“

Mat. 14, 31.

Iisus, îndată după înmulțirea pânilor săturând 5000 de bărbați — fără femei și copii — prin binecuvântarea celor cinci pâni și doi pești, a fost silit să se retragă dintre mulțimea însuflețită și a trecut pe celalalt mal, ca să se roage. Corabia în care se aflau învățăceii a fost cuprinsă de valuri, iar El venea spre ei stăpânind cu picioarele, maria înfuriată.

„Când L-au văzut ucenicii umblând pe mare s'au spăimântat... iar Petru l-a zis: „...dacă ești Tu, poruncește-mi să viu la Tine pe ape“. Petru — care se bucura totdeauna de privilegiul vârstei — a plecat spre Iisus, și văzând că se scufundă în apă, a început a se tângui, la ceace Iisus a răspuns: „*Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?*“.

1) L, Abbé R. Aigrain, op. c. p. 276, — E. Popovici, op. c. p. 344—345.

2) E. Popovici, p. 339.

3) Charpiot Arius el 1, Arianisme p. 22.

Chibzuind asupra acestei ocări adusă lui Petru de Iisus, vezi cât de actuale sunt cuvintele, peste cele aproape douăzeci de secole.

Mă gândesc la frământările din parohii în vederea primirii cât mai fastuoase a Prea Sfințitului Episcop. Mă gândesc la preoți, la popor și la toată a lor bucurie și grijă ca Arhipăstorul să afle toate cele bune și să se simtă cât mai bine, între fiii sufletești.

Mă gândesc la definiția care o dă Prea Sfințitul vizitațiilor canonice în eparhie.

Și mă văd silit a face comparația.

Rămâne un lucru bine precizat: *vizitațiunile canonice ale Prea Sfințitului, inviorează foarte simțitor Biserica, în general, și comunitățile în special.* Aceste vizitațiuni, au darul de a da un foarte bogat și variat material de predică preotului în timpul următor vizitațiunei; acest material se bazează pe o autoritate indiscutabilă: *acea a Episcopului.* Afară de aceasta se fac anumite lucrări la biserici și în comune, cari în alte împrejurări, deși necesare, erau întrelășate.

Prea Sfințitul Episcop, având puterea centralizatoare în mână, în afară de apostolatul pur evanghelic, vede o vizitațiune canonică, și prin prizma de administrație centrală: *a cunoaște unitățile de visu.*

Ambele laturi se completează foarte bine.

Dar, am auzit adeseori dela oameni cu răspundere și aprecieri cu privire la dorința Prea Sfințitului de a cunoaște Epărhia. Ei spuneau: alții își caută de sănătate vara, pe la băi, iar Prea Sfințitul Vasile, folosește acest sezon, în care își vede păstoriții în cea mai necruțătoare perioadă de muncă, obosiți, surmenați, în fine așa cum sunt ei, în toată puritatea cuvântului de: *plugari.*

Aceste observațiuni sunt generale, indiferent de regiunile de naștere, ale celor ce le fac.

În aceste puncte se face asemănare între apostolatul ce-l face Episcopul nostru, și între textul biblic al Duminecei a 9-a după Rusalii.

Iisus, s'a dus pe mare la apostolii săi, după ce a săturat cel puțin douăsprezece mii de suflete; iar Prea Sfințitul renunță la o odihnă binemeritată și cercetează fiii săi sufletești, în momentele lor, cele mai critice de viață.

Care ar fi concluzia — din punct de vedere național ortodox — ce trebuie să o tragi de aici?

Am ascultat în repetate rânduri predicile și pastoralele Prea Sfințitului, ba am avut deosebita cinste a-l asculta părerile și intențiile. Din toate transpiră acel foc sacru al naționalismului, pentru că Eparhia, nu numai că-i eminentemente de graniță, ci se întinde chiar dincolo de hotarele Statului.

Am surprins odată o frază explicând starea de apatie generală de după război, când marele ideal a fost realizat în carne și oase, concretizată cam astfel: „România de astăzi, după realizarea visului bimilenar, este ca un suflet care este umbril, ca o biserică, în care s'a sfârșit o liturgie și s'au stins candelabrele“. *Di N. Crainic* în ultima sa carte: „*Ortodoxie și etnocratie*“ face acestei fraze, tabloul cel mai plastic: „O misiune istorică, e imaginea ideală a unui neam proiectată în viitor și propusă pentru a fi realizată. Neamul, care nu are în față această imagine a misiunii lui, e un neam fără busolă ca și Spania contemporană. *Până la războiu, această imagine era mai ușor de întrezărit fiindcă avea o formă geografică: România Mare. Era, de fapt, numai o etapă, numai un episod din cece s'ar putea numi: misiune românească*“.

Despre **misiunea românească permanentă**, s'a vorbit și s'a scris așa de mult, încât unele începuturi, pornite chiar dela Capul Statului, justifică pe deplin, cunoașterea cauzelor, efectelor și mijloacelor ei, peste tot cuprinsul românismului.

Această misiune a înțeles-o Prea Sfințitul Episcop, când neobosit, vara, iarna, — chiar cu cutia de medicamente în buzunar —, cercetează cele mai îndepărtate colțuri ale Eparhiei, pentru că a sesizat durerile bănățene, ca băstinaș și ca unul ce se personifică cu ele, cu atât mai vârtos că nici unde în țară nu există o Eparhie tăiată și sângerândă, apoi cu durerosul de epitet de „*Cimitir al României*“.

Dar, vizitațiunile, canonice, dacă au darul de reviriment spiritual și biblic, nu sut totdeauna încununare de realizări trainice în ceea ce privește viața socială.

Motivele?!...

Cazul dela Vrani. Prea Sfințitul, știind să aprecieze valoarea canoanelor și alte imperative, a fost silit a refuza dispenza de vârstă — de un an și jumătate — la doi tineri pentru căsătorie, dispenză acordată de Stat, în 14 zile.

Cu alte cuvinte, toți **credem în misiunea românească de viitor**, dar nu toți o traducem în fapt.

Se poate ca vorbele lui Iisus către Petru să aibe o mare valoare de aplicație ca în cazul de față: *Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit!?*¹⁾

Pr. Traian Constantin

Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece; (Mat. 24, 35). Deci priveghiați că nu știți în care zi vine Domnul vostru. (Mat. 24, 42).

Scurtă privire istorică asupra bisericii ortodoxe române din Banat.

de Pr. Constantin Târziu
licențiat în teologie.

4. Dr. Iosif Traian Badescu (1920—1933) s'a născut în 15 Maiu 1858 în Șopotul-Vechiu jud. Severin unde tatăl său a funcționat ca învățător și mai apoi ca preot în Eșelnița. Din botez a primit numele de Traian și după ce a absolvat școala primară în Orșova a urmat studiile secundare în Caransebeș, Lugoj și Segedin. Se înscrie la universitatea din Budapesta la filosofie dar după un an trece la drept pe care îl absolvă în 1884. Câtva timp servește ca funcționar de stat, dar mai apoi fiind trimis de episcopul Ioan Popasu să studieze teologia la Cernăuți, unde în 1889 este promovat doctor, intră în serviciul eparhiei la 23 Sept. 1889 ca secretar consistorial. La 21 Oct. 1890 a fost hirotonit diacon, la 6 Ianuarie 1893 fu hirotesit protodiacon, iar la 6 Ianuarie 1898—2 Decembrie 1906 a ocupat și postul de casier diecezan, între 1899—1904 a fost și referent în senatul școlar, și mult timp a lucrat și în senatul bisericesc pe lângă referentul Filaret Musta. În acest senat a fost ales asesor onorific în 1900, iar în 1903 asesor ordinar. În Dumineca Sf. Părinți din anul 1902 a intrat în tagma monahală, luând numele de „Iosif“ iar în 1903 a fost hirotesit protosincol. Postul de secretar l-a ocupat până la 7 Februarie 1909 când rămâne să gireze mai departe numai postul de asesor în senatul bisericesc. În anul școlar 1917/18 a funcționat și ca director al Institutului Teologic propunând ca profesor dogmatica și exegeza. La 25 Decembrie 1919 a fost hirotesit arhimandrit de către I. P. S. Miron Cristea, iar în 8/21 Martie 1920 a fost ales episcop a doua oară; alegerea dintâiu din 29 Iunie/12 Iulie 1909 nu fusese ratificată atunci de către împărat. A fost hirotonit și instalat în catedrala din Caransebeș la 27 Sept./10 Oct. 1920, și investit la 16/29 Martie 1921. În timpul stăpânirii maghiare a apărut cu multă energie existența școalelor confesionale și mai ales a pedagogiei din Caransebeș pe care guvernul maghiar voia să o desființeze. De numele său ca arhieru se leagă înființarea școlii de cantori și a muzeului eparhial. Tot sub păstorirea sa s'a zidit localul nou al consistoriului, precum și alte case de raport, iar la 1928 institutul teologic a fost ridicat la rangul de Academie¹⁾.

(Urmează)

1) Foaia Diecezană an. XLVIII. Nr. 29 p. 3—4.

Vizitațiuni canonice.

Gornea.

Sâmbătă 6 August a. c. Prea Sfințitul Episcop, a binevoit să viziteze comuna Cornea, situată în lătura stângă a Dunării.

Des de dimineață, populația forfotea pe strada lungă și dreaptă, care desparte comuna în două, împodobind șoseaua pe ambele laturi cu ramuri și iarba verde; iar dealungul drumului pe unde avea să treacă Arhipăstorul, casele și ferestrele erau frumos decorate cu flori și covoare, artistic lucrate de harnicile noastre satence.

La anumite intervale, erau ridicate arcuri de triumf cu inscripțiile: „Această este ziua, care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa”; „In tot pământul a eșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor”; „Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului” și citatul: „Păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi”.

Acest citat — din urmă — exprimă în mod fidel grija și osteneala, de care dă suficientă dovadă Prea Sfințitul Părinte Episcop, pentru oile cuvântătoare, de Dumnezeu încredințate Prea Sfinției Sale arhipăstoririi.

Pe la orele 9 a. m. un grup de călăreți din comuna Gornea și Sichevița, vestesc populației, prin apariția lor, în fuga sburdalnică a roibilor, trecerea Prea Sfințitului prin comuna Gornea, spre comuna Sichevița, unde avea să se săvârșească sfințirea bisericii, urmată de celebrarea Sf. Liturgii. Comuna Gornea a fost vizitată la orele 3 p. m.

Credincioșii din Gornea, nu și-au putut stăpâni dorința arzând de-a vedea și setea de-a sorbi cuvintele mântuitoare ale Prea Sfințitului Părinte sufletesc, fapt ce i-a determinat să alerge cu grăbirea lui Zachei, — încă de dimineață — întru întâmpinare, în comuna Sichevița, asistând în număr remarcabil, la sfințirea bisericii și serviciul Sfintei Liturgii.

După masă pe la orele 3, — deși nu era fixată ora venirii Prea Sfinției Sale în Gornea și pe când credincioșii gornei încă veneau dinspre Sichevița, — automobilul vladicesc stopează în fața arcului triumfal, ridicat la circa 100 m. de biserică; iar la coborâre, Prea Sfințitul este binevenat de către primarul Milotin Belodedici și Ioan Popa, președinte al Căminului cultural, al corului bărbătesc și prim cântăreț al bisericii. Ambii exprimă — prin cuvinte măestrite, — bucuria care se poate cetti de pe fețele locuitorilor și pe care o simte populația, la vederea în comună, a primului Episcop, care a descins în mijlocul turmei Sale, de când există comuna Gornea.

Clopotele bisericii, prin dangatul lor sărbătorec și pivil, vestesc locuitorilor momentul sosirii Prea Sfințitului, care se îndreaptă spre sfântul lăcaș. Înaintea bisericii preotul locului, binevențează pe Prea Sfinția Sa, arătând dorința și așteptarea de veacuri a păstorilor, de-a vedea în mijlocul lor, pe trimisul lui Dumnezeu, care fără considerare la oboseli și zdruncinarea sănătății, a străbătut aproape toate parohiile din Eparhie, ajungând și în lătura aceasta a Dunării, în izolata comuna Gornea, spre a săvârși locul evangelistului, a învăța, a îndrepta și a vâna sufletele credincioșilor. Urmează apoi, obișnuitul raport despre situația religioasă morală și culturală din parohie. În acest raport se prezintă în culorile realității, câteva rele morale, cari s'au înfiripat în comună, în urma diferitelor curente distructive — post

belice — și cari rele slăbesc disciplina vieții morale în parohie.

S'a adus apoi la înalta cunoștință a Prea Sfințitului și fapte îmbucurătoare, cum sunt: spiritul de generozitate al enoriașilor față de biserică și aproapele în suferință; îmbrăcarea orfanilor cu ocazia marilor praznice creștinești; întreținerea cu haine și alimente, a unei femei oarbe, — cu rândul — de către locuitori și ajutorarea aproapeului în caz de moarte în animalele de tracțiune, spre a nu rămâne cu jugul jos, fapte cari nu se prea întâlnesc în alte sate...

Sfânta vecernie este oficiată de către Prea Onor. Domn Protopresbiter Ioan Oravițean, preoții: Runcan, Simu, Petroviciu, Berlogea, Voia, preotul locului și protodiaconul Roșca. Prea Sfințitul ocupă tonul arhieresc.

După terminarea vecerniei, Prea Sfințitul combate cu dragoste părintească și cu argumente convingătoare, relele morale, relatate în raport de preotul locului; iar credincioșii — cari nu mai încăpeau în biserică — ascultau înțeleptele sfaturi, ale Prea Sfințitului lor Arhipăstor.

Prea Sfințitul este apoi condus la casa parohială, unde revidează oficiul parohial.

La orele 5 p. m. Prea Sfințitul se urcă în automobilul înconjurat de mulțimea enoriașilor, părăsind comuna în uralele populației.

Vrani.

Duminecă în 14 August, Prea Sfințitul Episcop a binevoit a vizita comuna Vrani, unde a slujit sf. Liturgie. Prea Sfințitul Episcop a fost asistat de protopopul tractului, de cei doi deputați sinodali ai cercului, dñii: M. Drugărin directorul liceului „General Drăgălina” din Oravița și Dr. I. Fira, medicul primar al județului Caraș, apoi preoți: Traian Simu - Ciuchici, Gh. Simeon - Răcajdia, Ștefan Ania - Ilidie, C. Jianu - Varădie și preoții locali.

Încă din ajun începe o ploaie binecuvântată și foarte mult cerută de holde, care a stricat tot aranjamentul unei vrednice și frumoase primiri. Duminecă dimineață, o altă ploaie, mai puternică a însoțit pe Prea Sfințitul, până în fața sf. biserici, unde Pr. I. Răta cu elevii școlii, cor și popor, binevențează pe arhipăstor, iar în poarta locașului Domnului, Pr. Traian Constantin dă convenitul raport.

Toată primirea s'a făcut într'un timp când ploaia încetase.

Sf. Liturgie a fost slujită cu fastul obișnuit, desigur aici la Vrani, a fost impresionant, într'un cât se știa de populație că sunt 94 ani, de când episcopul Ștefan Popovici din Vârșet asistat de arhimandritul Andrei Șaguna, au slujit la sfințirea bisericii.

Punctul central al acestor frumoase ceasuri istorice din Vrani, l-a format predica Prea Sfințitului.

Cu intuiția băștinașului și a unui perfect cunoscător de stări și fapte bănățene, a sesizat un fragment din raportul conducătorului oficiului parohial, care între altele a spus: „...locuitorii sunt foarte harnici și muncitori. Această harnicie, astăzi poate fi lăudată, dar mi-e frică ca nu cumva peste câțva vreme să se transforme într'un egoism distrugător de datini și credință...” și pe această constatare a zidit monumentală predica.

Motto a fost: „Nu vă adunați comori pe pământ!”... Dar ceace a spus Prea Sfințitul, se poate rezuma simplu, în doctrina agrară despre naționalism, integral: „Marca certitudine istorică este: că România e pământul neamului românesc, care principiu trebuie să se traducă în actualitate prin proprietatea individuală a

fiecărui plugar român. În momentul când plugarii ar înceta să mai fie proprietari ai țării, poporul întreg s'ar găsi suspendat în vânt, iar România ar deveni o ficțiune".

Dacă acest principiu fundamental în naționalism aici a fost și este realizat, prin faptul că locuitorii toți, sunt proprietari individuali și printr'o luptă crâncenă cultivă acest bun pentru colectivitatea românească, nu înseamnă că în aceeași măsură este satisfăcută doctrina ortodoxă-națională, pentru că o bogăție materială, nu este toldeana egală cu una sufletească. Axioma: „Când cunoaștem pe Dumnezeu, toate lucrurile din această lume ni se luminează prin el, tot astfel când am ajuns să iubim pe Dumnezeu, toate lucrurile din lume ne vor părea bunc și vrednice de iubit"... încopciază în ortodoxie, lumescul cu cerescul. Acestei axiome, Prea Sfințitul Episcop, i-a dat o tălmăcire populară precis definită prin următoarele cuvinte: „Un spirit care n'a ajuns la cunoașterea lui Dumnezeu își va conduce inima după o înțelegere greșită. Bunăoară dacă spiritul e convins că bunul cel mai mare din lume e bogăția, inima lui se va lipsi cu toata patima ei de bogăție și omul va lucra în consecință, exploatându-și semenii pentru a strânge avere prin orice mijloace. Dimpotrivă spiritul care a ajuns la cunoașterea lui Dumnezeu și știe că binele cel mai mare este împlinirea voinței divine, își va călăuzi inima și îi va rândui pasiunile în acest scop. Cunoașterea lui Dumnezeu e lumina călăuzitoare a pasiunilor inimii. În necunoaștere pasiunile sunt desordonate: iubim ceea ce nu e vrednic de iubit și urâm ceea ce ar trebui să iubim. Pasunea lăsată de sine e oarbă".

Așa a pus Prea Sfințitul problema materialismul de mâne și hărăciei de azi la Vrani, îmbogățind predica cu exemple mult grăitoare sub formă de istorioare.

Altă latură în permanentă cămbătuță este cea cuprinsă în formula: „Banatul e cimitirul României". Aici sunt trecute în revistă plăgile specifice bănățene: concubinajul, căsătoriile premature, etc.

Chiar cu exemple petrecute în comună, constatăm că combaterea concubinajului și a căsătoriilor premature este puțin roditoare, dacă nu se iau măsuri de stat, pentru că Statul dă dispense de vârstă la minori — socotiți de canoane ca atari — cari se căsătoresc la starea civilă, fără binecuvântarea bisericii, întru cât aceasta nu le poate da.

Lupta bisericii în această boală trebuie sprijinită de Stat, prin toate mijloacele și cu toată conștiința.

Desigur, că predica Prea Sfințitului a lăsat urme adânci în populație, la care se mai adaugă și împrejurarea că Dumnezeu ne-a dăruit această zi cu ploaie foarte mult așteptată.

A făcut o plăcută impresie prezența celor doi deputați sinodali alături de Prea Sfințitul Episcop.

Rap.

Noua emisiune a societății „Reșița“.

Adunarea generală a societății „Reșița“ a hotărât să se facă o emisiune nouă de 500.000 acțiuni nominative de câte 500 lei.

Noile acțiuni participă la beneficiul exercițiului în curs dela 1 Ianuarie 1938.

Acționarii vor primi pentru fiecare zece acțiuni din proprietatea lor o acțiune în mod gratuit, reținându-se cuponul pe anul 1937, adecă se va elibera o acțiune nouă în schimbul a zece cupoane pe 1937.

Pentru un număr mai mic de zece acțiuni, acționarul va putea deasemeni primi o acțiune nouă, dacă va plăti în numărar diferența între suma acoperită în cupoane în valoare de 50 lei fiecare și 500 lei prețul unei acțiuni noi.

Chitanțele pentru acțiunile subscrise la prima tranșa din 1937 a emisiunii noi se preschimbă cu începere dela 5 August 1938. Se vor da certificate provizorii, cari vor avea un tablou de cupoane începând cu cuponul pe 1937, care va putea fi utilizat la subscrierea de noi acțiuni din tranșa II-a, ce a început la 15 August 1938.

Acționarii cari vor face uz de dreptul lor de subscripție vor depune cupoanele pe 1937 și sumele eventual necesare pentru complectarea prețului acțiunilor subscrise la una din următoarele bănci: „Societatea Națională de Credit Industrial“, „Albina“, „Banca Românească“, „Banca de Credit Român“, „Banca Comercială Română“, la București precum și la sucursalele lor.

Dreptul de obținere va trebui să fie exercitat în intermediul dela 15 August - 30 Octombrie 1938.

După expirarea acestui termen, dreptul de opțiune al acționarilor asupra acestei a doua tranșe a emisiunii, exercitat numai pe baza cupoanelor pe 1937 și fără a suporta nici un fel de spese de emisiune, se stinge.

Ș T I R I

Astăzi, Sâmbătă în 10 Aug. a. c. se face cu deosebit fast, instalarea Dlui Rezident Regal Al. Marta, în Timișoara. Înalți oaspeți: I. P. S. Patriarhul Miron și d. ministru Armand Călinescu vor fi așteptați și întâmpinați în gară de dnii: dr. Al. Marta, Rezident Regal, dr. Gh. Ciupe, secretar general, general Oprescu, comandantul corpului VII Armată Sibiu, general C. Drăgălina, comandantul diviziei I-a, episcopii dr. Vasile Lazarescu al Caransebeșului, dr. Andrei Crișanul al Aradului, dr. Bălan al Lugojului, dr. Pacha episcopul catolic al Timișoarei și dr. Frint episcopul evanghelic din Arad.

Desvelirea monumentului generalului erou Ioan Drăgălina în comuna Borlova. Marți în cadrul unor mari solemnități s'a făcut desvelirea acestui monument, la care a participat o seamă de intelectuali, între cari remarcăm pe dnii: general C. Drăgălina, fiul eroului dela Jiu și ceilalți membri ai familiei Drăgălina, col.

P. Boitan, prefectul jud. Severin, Prot. Romul G. Ancușa, cons. eparhial, C. Groșoreanu, președintele institutului social Banat; It.-col. V. Fodor comandantul batalionului grăniceresc; prof. Teodorescu, rectorul politehnicei din Timișoara, Ing. Șt. Bornuz, directorul Comunității de avere, dr. David Jurca medicul circumscripției, ing. Alex. Andrei, M. Cloșan, dr. V. Meda, primpretor etc.

Nr. 5033 1938.

Concurs.

Pentru întregirea catedrei de Studiul biblic al Testamentului-Nou la Academia noastră teologică din Caransebeș se publică concurs cu termen de 30 zile socotit dela prima publicare în „Foia Diecezană“.

Beneficiul: Lei 2200 salariu lunar de bază plus accesoriile, cari se plătesc în întregime din bugetul Ministerului Educațiunii Naționale.

Profesorul ales sau numit va avea să se conformeze dispozițiilor Regulamentului pentru Academia teologică și este obligat să propună în cadrul catedrei sale cel puțin 10 ore pe săptămână.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile Consiliului nostru eparhial alăturând următoarele acte doveditoare.

- a) Extras de botez.
- b) Diploma de bacalaureat dela liceu și cea de doctor în teologie precum și eventualele certificate despre studiile universitare de specialitate.
- c) Curriculum vitae în scris.
- d) Certificate despre serviciile anterioare dela terminarea studiilor universitare încoaci. Caransebeș la 18 August 1938.

Episcopul :
† VASILE

Nr. 5035 B 1938.

Pentru întregirea catedrei de Studiul biblic al Testamentului-vechiu, la Academia noastră teologică din Caransebeș, se publică, concurs cu termen de 30 zile socotit dela prima publicare în „Foia Diecezană“.

Beneficiul împreună cu acest post este de Lei 2200 salariu lunar de bază plus accesoriile, cari se plătesc în întregime din bugetul Ministerului Educațiunii Naționale.

Profesorul ales sau numit va avea să se conformeze dispozițiilor Regulamentului pentru Academia teologică și este obligat să propună în cadrul catedrei sale cel puțin 10 ore pe săptămână.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile Consiliului nostru eparhial, alăturând următoarele acte doveditoare.

- a) Extras de botez.
- b) Diploma de bacalaureat dela liceu și cea de doctor în teologie precum și eventualele certificate despre studiile universitare de specialitate.
- c) Curriculum vitae în scris.
- d) Certificate despre serviciile anterioare dela terminarea studiilor universitare încoaci. Caransebeș la 18 August 1938.

Episcopul :
† VASILE

Nr. 5008 B 1938.

Notă oficială.

Potrivit Legii administrative promulgată în ziua de 13 August a. c. prin Înaltul Decret Regal Nr. 2919/Mon. Of. Nr. 187 din 14 August a. c. cu l. D. R. Nr. 2920 și 1921, a luat ființă Ținutul Timiș și în fruntea acestuia în calitate de Rezident Regal a fost numit dl Dr. Alexandru Marta fost primpreședinte al Curții de apel din Timișoara.

Birourile Rezidenței sunt în palatul Prefecturii jud. Timiș-Torontal.

Aducând aceasta la cunoștința Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale invităm pe toți fiii noștri sufletești — protopopi, preoți și mireni — ca oridecâteori li-se va cere să-și dea tot sprijinul lor și printr'o conlucrare cât mai efectivă cu organele locale, să contribuie după puterile lor și ei, pentru ca noua așezare administrativă să-și poată produce efectele așteptate spre binele și folosul populațiunii acestui ținut.

Caransebeș la 19 August 1938.

Episcopul :
† VASILE

Concurs.

În baza ord. Veneratului Consiliu Eparhial Nr. 5205 B/1937 Consiliul parohial ort. rom. din comuna Fârliug. jud. Severin, escrie din nou concurs pentru ocuparea postului de paroh de clasa II-a din Fârliug protopresbiteratul Bocșa-Montană, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în Foia Diecezană.

B e n e f i c i i :

1. Sesiunea parohială constatatoare din 64 jug. pământ arabil, fânețe, pășune și pădure.
2. Stola uzitată.
3. Casă parohială nu este, însă consiliul parohial se va îngriji de locuință (locuința din fosta școală confesională ori eventual alt edificiu ce se va închiria de către comuna bisericească).

4. Birul parohial uzitat.
5. Retribuțiile dela stat.
6. Toate impozitele împreunate cu aceste beneficii cad în sarcina preotului.

Se menționează că văduva răposatului preot Aurel Avramescu are dreptul la jumătate din stole și sesiune până la 29 Iunie 1938 suportând sarcinile ce se cuvin după aceste beneficii.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta petițiunea adresată consiliului parohial din comuna Furlug, prin Prea Onoratul oficiu Protopopesc al Bocșei montane, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserica din Fârlug pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, însă nici de cum în ziua alegerii.

Recurenții vor avea și încuviințarea prealabilă a Prea Sfinției Sale Domnului Episcop Diecezan.

Fârlug din ședința consiliului parohial, ținută la 17 Octomvrie 1937.

Gheorghe Jeni

Președinte.

3-3

Iosif Agi

secretar.

În conțelegere cu oficiul protopopesc.

Publicitație de licitație.

Pe baza încuviințării Consiliului eparhial de sub Nr. 4606 E. din 4 August a. c. se publică concurs pentru acoperirea din nou a turnului sf. biserici din Băsești cu tînchea zincată și văruierea exteriorului sf. biserici, pe ziua de 28 August a. c. ora 4 p. m.

Caetul de sarcini se poate vedea zilnic la oficiul parohial.

Ofertele se vor prezenta în scris până în ziua de 27 August a. c. asupra cărora Consiliul parohial va decide liber.

Odată cu prezentarea ofertei se va depune și un vadiu de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare.

Contractul devine obligator pentru antreprenor imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea din partea Ven. Consiliu eparhial.

Spese de deplasare nu se acordă, iar spesele cu facerea contractului le supoartă antreprenorul.

Băsești la 14 August 1938.

Victor Iclozan

paroh ca președinte.

Axente Damșa

notar.

Judecătoria mixta Caransebeș, secția c. f.

Nr. 463/1938 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Banca Graniței S. p. A. în Caransebeș contra urmăriților Iuliu Demeter și soția sa născ. Elisaveta Pal dom. în Caransebeș la cererea urmăritoarei:

Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională, nouă în baza art. 144, 146 și 147, art. 176 și 185 din legea LX: din 1881, asupra porțiunii urmăritului Iuliu Demeter de sub B. 4 de 1/6 parte din imobilul înscris în c. f. a comunei Caransebeș Nr. coalei c. f. 464 sub A. I. 1—2 No. top. 1018 Casa pe intravilan No. 749 de

112 stp. și No. top. 1019 Grădină în intravilan de 77 a cărei preț de strigare va fi 6000 Lei asupra întregului imobil înscris în coala c. f. No. 1725 a com. Caransebeș sub A. I 1—2 No. top. 1295/1 casă pe intravilan No. 45 de 45 stp. și No. 1295/2 grădină în intravilan de 57 stp. a cărui preț de strigare va fi 7500 Lei, asupra porțiunilor urmăriților de sub B. 6—7 de 1/2 parte din imobilul înscris în coala c. f. No. 2192 a com. Caransebeș sub A. I No. top. 3029 Fânaș în Cărbunari și Țigănești de 2 jug. 720 stp. a cărei preț de strigare va fi 3750 Lei și asupra porțiunilor urmăriților de sub B. 5—6 de 1/2 parte din imobilul înscris în coala c. f. No. 2930 a com. Caransebeș sub A. I 1—2 No. top. 3482/1 Arătura în Racovița de 382 stp. și No. top. 3482/2 Arătura în Racovița de 347 stp. a cărei preț de strigare va fi 75 Lei, pentru încasarea creanței de 60.500 Lei capital interese legale dela 6 Martie 1932 spese de proces și de executare de 4626 Lei fixate până acum spese de 1400 Lei fixate acum pentru cererea de licitație, precum și pentru încasarea creanței de 27.698 Lei capital și accesorii intabulată în favoarea firmei „Frații Pollak” din Caransebeș însă oumai asupra porțiunii de imobil și imobilelor înscrise în coalele c. f. No. 464 și 1725 a com. Caransebeș pentru încasarea creanței de 1750 Lei cap. și acces intabulată în favoarea Primei Case de Păstrare s. p. a. din Caransebeș însă numai asupra porțiunii imobilului înscris în coala c. f. No. 464 a com. Caransebeș pentru încasarea creanței de 24.134 Lei cap. intabulată în favoarea Statului însă numai asupra imobilului și porțiunilor de imobile înscrise în coalele c. f. No. 1725, 2192 și 2930 a com. Caransebeș.

Fixează termen pentru ținerea licitații pe ziua de **12 Septemvrie 1938 ora 10** în localul oficial al instanței **Cărtiilor funduare ușa No. 14 parter.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de cât 75% din prețul strigării (art. 26 XLI. 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauțiune, socotite pe cursul fixat în art. 42 LX 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanță de depozitare judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 LXI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 24 Martie 1938.

Judecător **Leo Pető.**

A. dir. c. f. **I. Ianușiu.**

Pentru conformitate: **D. Lăzărel** dir. c. f.

Brâne preotești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile de vânzare la **Librăria diecezană.**